

me og rige Amatør-Sygeplejersker. Saadan er det foreløbige Resultat i England for Krigens „fejrede Heltinder“; at Sygeplejerskestanden forventes at kunne føre sin Strid mod det Maal, den har sat sig, til trods for alle Vanskeligheder, maa saa meget mere beundres.

Men tro ikke, at vi ikke i Danmark kan opvise hermed beslægtede Tilstande. Aa jo — her strides den samme Strid — danske Sygeplejersker venter, som de venter i andre Lande, paa deres Stands Frigørelses-Mærke. Og dertil kommer, her som der — Lønningsforholdene er for en Del af Sygeplejerske Standens Vedkommende — forhistoriske.

Om disse Spørgsmaal — Stands-spørgsmaalet og Lønsspørgsmaalet — har der i de sidste Maaneder været ført en lang Debat i „Tidskrift f. Sygepl.“ Hvor pinligt nærliggende de er, viste denne Debat, der meget hurtigt udviklede sig af en anden Sag.

Forstanderinden for Bispebjerg Hospital, Frk. Ch. Munck, talte varmt og klogt for „Dansk Sygeplejersaads“ Bestræbelser, den ensartede, almengyldige Uddannelse. Hun paaviste det urimelige i de slettest stillede Sygeplejerskers Kaar, Landsdistrikternes Sygeplejersker, som man byder 50 Kr. om Maaneden, fri Bolig, maaske Brændselshjælp og et lille Tilskud til Cykle, men altsaa — *egen Kost*.

Det vilde være urimeligt at forlange megen Uddannelse til et saadant Embede, og dog maa man huske Arbejdets betydningsfulde Art. „Skal vi,“ siger Frk. Munck, „opnaa en tilfredsstillende Ordning af Sygeplejerskeforholdene paa Landet, maa 1) Uddannelsen, der bydes, være god og forsvarlig, og 2) Maalet derfor, Livsgerningen nogenlunde betryggende“.

I den almindelige Bevidsthed vil vel en Epidemi, som den vi endnu er omgivet af, have fastslaaet Værdien og Nødvendigheden af, at Sygeplejerskernes Uddannelse bliver saa stor og omfattende som vel muligt — vi har set hvor store Forandringerne kan blive. Men dertil kommer saa ogsaa at Arbejdet lønnes efter Fortjeneste.

Det er forfærdende at læse Annoncerne i „Tidsk. for Sygepl.“ Et Amts og Bysygehus søger i det

sidst udkomne Nummer en Afdelingssygeplejerske med *fuld* Hospitalsuddannelse. Løn foreløbig 500 Kr. stigende med 100 Kr. efter hver 3 Aars Forløb indtil 800, samt fri Station.

Naturligvis er det bedre end de 600 paa egen Kost; alligevel giver man Rektor Kaper Ret, naar han forleden Dag sagde i et Møde, hvor Lønningsforholdene ved Privatskolerne drøftedes „Kvinderne er gale!“ (at de vil arbejde for saa lidt, skulde underforstås).

Statsautorisation — højere Lønninger, hvor de trænges — *Arbejdstidens Indskrænkning* er de Ting, der staar paa Sygeplejerskernes Program, de Ting, Standen skal have, ikke som Løn, men som Ret, saa kan de fagre Ord følge med i Tilgift. Mod disse Maal er der arbejdet sejt og intetst af Stændens betroede Ledere. Den Meningsforskel, der mellem Fagmænd har været om Midlerne til Fremgang, skal vi ikke udtale os om, men kun fastslaa, at længere er Samfundet ikke naaet ude og hjemme til Beskyttelse af et kvindeligt Erhverv, hvis Udøvere ved tiltagende Dygtighed og Kundskab har tiltvunget sig Respekt og nu staar ombølget af Verdens Sympati.

Laura Kieler 70 Aar.

Man kan ikke sige, at Laura Kieler saa Dagens Lys for halvfjerdsindstyve Aar siden, for hun er født i Nordland, hvor der intet Lys skimtes den 9. Januar. Livet i de barske ensomme Egne, Barnets og den unge Piges Iagttagelser, har hun skildret i mindre og større Fortællinger.

Aaret 1819 er i dobbelt Forstand et Mindeaar for L. K., idet hun begyndte sin Forfattervirksomhed for halvtredsindestyve Aar siden, da den tyveaarige Forfatterinde skrev „Brands Døtre“, ægget til Opposition af Henrik Ibsens „Brand“. Ibsen fik gennem denne Bog Interesse for den unge Pige og opmuntrede hende til ny Arbejder.

En lang Række af Bøger har L. K. skrevet, og man kan sige, at hun er blevet trofast imod sine Idealer. En Bog hun har udgivet i Aar, „Et Knippe Aks“, er samlet paa hendes litte-

rære Ager, smaa indtagende Skitser, der har været trykt tidligere, som alle viser, hvor smukt hun ser paa Mennesker, Natur og Dyr, ligesom de bærer Præg af hendes Kultur.

L. K. har i sin Produktion vist, hvor varmt hendes Hjerte slaar for Sønderjylland; hun havde Mod til at tale og skrive om Sønderjylland i en Tid, hvor andre tav. Endnu i de sidste Dage har hun holdt Foredrag om sit Hjertebarn.

Indenfor D. K. vil det huskes, at Laura Kieler i sin Tid skrev en lang Afhandling, som blev læst op paa Kvindekongressen i Chikago, hvor hun selv var til Stede, og hvor hun gjorde Rede for D. K.s betydningsfulde Arbejde for at fremskaffe Materiale til Belysning af Syerskernes Arbejdsforhold i Danmark. Laura Kieler har altid staaet paa de undertrykte Side.

Ved Skiftetid.

I Dag slutter det mærkelige Aar 1918. Ved Aarsskiftet stirrer vi ind i Fremtiden med Haab — i Aar større end nogen Sinde før — saa meget varsler noget nyt, noget bedre; lukker vi Øjnene, er det, som vi ser et Glimt af den ny Himmels og den ny Jord, vore Fædre drømte om, nyfødt skulde stige frem af Havet efter Ragnarok; men ogsaa med Frygt i Aar større og stærkere end nogen Sinde før; vi øjner og føler ødelæggende Kræfter, der kan svide alt det spirende Liv af, inden det endnu kommer til Udfoldelse. 1918 er et mærkeligt Aar i Verdens Historie; det er ogsaa mærkeligt i danske Kvinders Historie. I det Aar kom Kvinder til for første Gang at udøve Valgretten, Kvinder blev valgt ind i den danske Rigsdag. Vi Kvinder har Grund til at se ind i det ny Aar med Haab — Haab om „at bedre Tid staar op af denne“. Det er sandt! Og alligevel griber mange af os ved Tanken paa Fremtiden af en Frygt, der truer med at overvælde det Haab, vi ikke mistede, da Tiderne saa anderledes truende ud. Mange af os føler os omgivet af en knugende Usikkerhed, der fylder os med Mismod. Det er ikke Aarsskiftet, denne Usikkerhed, dette frembrydende Mismod skyldes — nej det er et andet Skifte — hvis Følger, hvis Rækkevidde, vi ikke kan maale. Kvinden og Samfundet skifter Redaktør. Dansk